

Salpar skola, koulun lakkauttaminen / Nedläggning av Salpar skola

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 22.01.2025 § 11

1323/12.00.00/2024

Valmistelija / Beredare:
Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo,
tommi.eranpalo(at)sipoo.fi
Opetuspäällikkö / Undervisningschef Riikka Strandström,
riikka.strandstrom(at)sipoo.fi

Osana palveluverkkosuunnittelua koulutuksen toimiala on tuonut esiin tarpeen ruotsinkielisen kouluverkon resurssien keskittämisestä siten, että Etelä-Sipoon kolmesta kyläkoulusta vahvistetaan kahden, Boxby skolan ja Gumbostrands skolan elinvoimaisuutta lakkauttamalla Salpar skola.

Ehdotusta on perusteltu laajasti. Kouluverkon ja opetuksen suunnittelua, ylläpitoa ja kehittämistä ohjaa ensisijaisesti perusopetuslaki; 4 § opetuksen järjestämisestä molemmilla kotimaisilla kielillä, 6§ oppilaan koulupaikan määräytymisestä, tarkentuen lähikouluperiaatteella, 10 § opetuskielestä ja 15 § opetussuunnitelmasta.

Koulutuksen toimialalta on valmistunut toimiva koulu -laatuarviointi, joka selkeästi osoittaa, että oppilasmäärän vähentyessä Salpar skolassa kunnan on erittäin haasteellista järjestää lain hengen, kunnan omien linjausten ja kuntastrategian mukaista opetusta ja oppimisen tukea oppilasmäärän laskun, opetusryhmien rakenteiden ja opettajien määrän takia. Hyvinvointialueen on myös vaikea järjestää opiskeluhuollon palveluita näin pieneen yksikköön.

Salpar skolan oppilaaksiottoalueella väestörakenne on muuttunut radikaalisti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Peruskouluikäisiä ruotsinkielisiä lapsia (s. 2018-2024) asuu alueella 14. Koulun oppilaista enin osa on toissijaista koulupaikkaa hakeneita oppilaita ja yli puolet niistä suomenkielisistä perheistä. Oppilasaines ei näin ollen tue ruotsinkielisen koulun järjestämistä jatkossa. Kunta ei voi myöskään tarjota koulussa opetusta kahdella kielellä (suomenkielinen luokka), sillä luokista muodostuisi yhdysluokkia, joissa olisi oppilaita luokka-asteilla 1-6. Tällaisessa rakenteessa opetussuunnitelman toteutuminen on erittäin haasteellista, eikä opetus tue oppilaiden yksilöllisiä tarpeita. Kunta ei voi myöskään tarjota koulukuljetusta toissijaiseen kouluun niille oppilaille, jotka mahdollisesti haluaisivat käydä koulua Salpar skolassa, sillä tällainen mahdollisuus tulisi näin ollen kuntalaisten tasapuolisen kohtelun vuoksi suoda kaikille kunnan peruskoululaisille. Tämä johtaisi lähikouluperiaatteen romahtamiseen ja kuljetuskustannusten räjähdysmäiseen kasvuun.

Koulun tulevaisuuden oppilasmäärä on kytköksissä myös kunnan maankäytön ja kaavoituksen pitkäaikaisiin suunnitelmiin. Lähialueelle ei ole suunnitteilla sellaista uudisrakentamista, jolla voisi perustella koulun säilyttämistä. Väestösuunnitteen väestönkehityksen näkymä vuoteen 2040 saakka, mukaan lukien ennusteet kuntaan muutosta, osoittaa asukasmäärän kasvavan pääosin Söderkullassa Etelä-Sipoon alueella. Muutoin asukaslukumäärä on Etelä-Sipoossa ennustettu säilyvän tai vähenevän. Koulujen oppilasmäärien kehityksen arvioinnissa on käytetty sekä syntyvyyteen, että kuntaan muuttoon perustuvia oppilasennusteita.

Salpar skolan koulukiinteistö on 10 vuoden sisällä laajan peruskorjauksen n. 1 milj € tarpeessa, ja jo lähivuosina tulee kiinteistössä tehdä mm. sähkölinjojen ja lämmitysjärjestelmän osalta korjaustöitä noin 500 000 €

edestä. Koulun käyttöaste on n. 50 %. Tämä tarkoittaa ylisuuren kiinteistön sisäisten vuokrien ja huoltokustannusten rasitteen kohdistumista pienelle oppilasmäärälle.

Palveluverkkosuunnittelun kokonaisuus puoltaa myös koulun lakkauttamista. Kahden muun kyläkoulun elinvoimaisena säilyttäminen vaatii myös lähitulevaisuudessa peruskorjausta ja investointeja. Salpar skolan lakkauttaminen mahdollistaa kiinteistön myynnin tai purkamisen ja tontin myynnin.

Lapsivaikutusten arviointi on erilaisten päätösten ja toimenpiteiden yhteydessä tehtävää lapsiin kohdistuvien vaikutusten ennakkointia ja seuranta: miten lapsen oikeudet toteutuvat ja millaisia hyötyjä tai haittoja lapsiin kohdistuvilla päätöksillä aiheutetaan. Salpar skolan lakkauttamiseen liittyen koulutuksen toimiala on tehnyt lapsivaikutusten ennakkoarvioinnin. Tässä ennakkoarvioinnissa on käytetty Sipoon kouluissa vuosittain tehtävän hyvinvointikyselyn tuloksia. Kyselyyn vastaavat 3.-9- luokkien oppilaat.

Koulun lakkauttamisella ja oppilaaksiottoalueiden muutoksilla voi olla vaikutusta opetuksen toteuttamiseen, oppilaiden fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin, koulurakennuksen ja piha-alueen turvallisuuteen, oppilaiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin, oppilaiden ja koulun aikuisten välisiin vuorovaikutussuhteisiin, yksilöllisten tuen tarpeiden tunnistamiseen ja tuen järjestämiseen, oppilaiden mahdollisuuksiin tulla kuulluksi ja vaikuttaa koulun toimintaan, oppilaiden mahdollisuuksiin saada tarvitsemiaan opiskeluhoitoa palveluita, kouluruokailuun, koulun kerhotoiminnan ja aamu- ja iltapäivätoiminnan toteuttamiseen, koulumatkoihin ja niiden kestoon ja turvallisuuteen sekä kodin ja koulun yhteistyöhön ja vanhempien mahdollisuuksiin tukea lastensa koulunkäyntiä.

Hyvinvointikyselyn-24 tulosten mukaan tilanne edellä kuvattujen muuttajien suhteen on Sipoon kouluissa hyvällä tasolla eikä koulujen välillä ole merkittäviä eroja. Koulua vaihtaneet oppilaat olivat saaneet hyvän vastaanoton uudessa koulussa. Lapsivaikutusten ennakkoarvioinnin osalta voidaan todeta, että yhden koulun lakkauttaminen ja oppilaiden siirtyminen uuteen kouluun ei vaikuttaisi haitallisesti lasten oppimiseen, sosiaalisiin suhteisiin tai hyvinvointiin.

Ehdotus koulun lakkauttamisesta on ollut esillä myös kuntalaiskuulemisissa ja asiasta on tehty kuntalaisille avoin kysely. Kuntalaiskyselyyn tuli yhteensä 277 vastausta.

Kyselyn perusteella 31,1 % vastaajista kannatti Salpar skolan lakkauttamista, 49,8 % vastaajista vastusti lakkauttamista ja 19,1 % vastaajista ei ottanut lakkauttamiseen kantaa. Enemmistö vastaajista (48,5 %) kannatti oppilaaksiottoalueiden muuttamista syksystä 2026 alkaen. 8,4 % vastaajista kannatti oppilaaksiottoalueiden muuttamista syksystä 2027 ja 43,1 % vastaajista kannatti oppilaaksiottoalueiden muuttamista syksystä 2028. 47,8 % vastaajista kannatti Salpar skolan lakkauttamista syksystä 2026, 8,8 % kannatti koulun lakkauttamista syksystä 2027 alkaen ja 43,4 % vastaajista kannatti koulun lakkauttamista syksystä 2028.

Salpar skolan lakkauttaminen ei edellytä uusien opetusryhmien muodostamista Söderkulla skolan tai Boxby skolan. Näiden koulujen opetusryhmien koot ovat sellaiset, että niiden täydentäminen Salpar skolan oppilailla, ei kasvata ryhmäkokoja juurikaan yli 20 oppilaan. Opetusryhmien koot eivät tulisi poikkeamaan muiden koulujen opetusryhmien koosta.

Mikäli päätetään jatkaa opetuksen järjestämistä Salpar skolassa, tarkoittaa tämä jatkossakin resurssien epätasaista ohjaamista pienelle oppilasmäärälle. Tämä ei ole kuntalaisten tasapuolista kohtelua.

Ruotsinkielinen koulutusjaosto on antanut asiasta lausunnon kokouksessaan 14.1.2025 (liite 3).

Esittelijä / Föredragande Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Eränpalo Tommi

Ehdotus / Förslag Sivistysvaliokunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Salpar skolan lakkauttamista lukuvuoden 2025-2026 päättyessä keväällä 2026. Lukuvuoden 2026-2027 alkaessa koulun oppilaat aloittavat heille osoitetuissa uusissa lähikouluissa Söderkulla skolassa tai Boxby skolassa. Oppilailla on mahdollisuus anoa toissijaista koulupaikkaa muista kunnan kouluista.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Bildningsutskottet beslutar föreslå till kommunstyrelsen och vidare till fullmäktige att Salpar skola läggs ned i slutet av läsåret 2025–2026 våren 2026. I början av läsåret 2026–2027 börjar skolans elever i deras nya anvisade närskolor, dvs. i Söderkulla skola eller Boxby skola. Eleverna har möjlighet att ansöka om en sekundär skolplats i en annan skola i kommunen.

Paragrafen justeras omedelbart.

Käsittely / Behandling Caroline Högel-Starck teki seuraavan ehdotuksen:

Sivistysvaliokunta päättää jatkaa opetusta Salpar skolassa, kunnes Söderkulla skolan uusi rakennus (Taasjärven varrella) valmistuu. Rakennuksen on suunniteltu valmistuvan syksyllä 2028. Salpar skolan toiminta arvioidaan lukuvuotta ennen kuin Söderkulla skolan uusi rakennus otetaan käyttöön.

Puheenjohtaja Mari Berg ja Jari Malm kannattivat Caroline Högel-Starckin ehdotusta.

Käydyn keskustelun perusteella esittelijä muutti ehdotustaan seuraavasti:

Sivistysvaliokunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Salpar skolan lakkauttamista lukuvuoden 2027–2028 päättyessä keväällä 2028. Lukuvuosien 2026-2028 aikana Salpar skolan oppilailla on oikeus hakeutua ehdotettujen uusien oppilaaksiottoalueiden mukaisiin lähikouluihin. Näistä kouluista silloin tulee näiden oppilaiden lähikouluja. Lukuvuosien 2026–2028 aikana opetuksenjärjestäjä varmistaa myös riittävät resurssit opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämiseksi oppilasmäärään nähden ylimitoitetulla tuntikehyksellä Salpar skolassa.

Oppilaaksiotto Salpar skolaan lakkaa lukuvuoden 2026–2027 alusta vuonna 2019 syntyneiden lasten ja silloin 1. luokan aloittavien osalta.

Lukuvuoden 2028–2029 alkaessa Salpar skolan oppilaat aloittavat heille osoitetuissa uusissa lähikouluissa Söderkulla skolassa tai Boxby skolassa. Oppilailla on mahdollisuus anoa toissijaista koulupaikkaa muista kunnan kouluista.

Ehdotuksen edellytyksenä on Söderkulla skolan uudisrakennuksen valmistuminen vuonna 2028.

Juha Salo ja Tuomas Alaterä kannattivat esittelijän muutettua ehdotusta.

Valiokunta piti neuvottelutauon klo 20.12-20.32.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän muutetun ehdotuksen lisäksi oli tehty kannatettu vastaehdotus, minkä vuoksi oli äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että esittelijän muutettua ehdotusta kannattavat äänestävät "jaa" ja Caroline Högel-Starckin ehdotusta kannattavat äänestävät "ei". Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestys:

Esittelijän muutettu ehdotus – 5 ääntä: Tuomas Alaterä, Satu Pärssinen, Juha Salo, Mari Nikkanen, Tiina-Maria Levamo

Caroline Högel-Starckin vastaehdotus – 4 ääntä: Mari Berg, Jari Malm, Caroline Högel-Starck, Christoffer Hällfors

Sivistysvaliokunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen äänin 5-4.

Caroline Högel-Starck gjorde följande förslag:

Bildningsutskottet beslutar att undervisningen i Salpar skola fortsätter till dess att Söderkulla skolas nya skolbyggnad (invid Tasträskvägen) står färdig. Byggnaden planeras bli färdigt hösten 2028. Salpar skolas verksamhet utvärderas läsåret före Söderkulla skolas nya byggnad invigs.

Ordförande Mari Berg och Jari Malm understödde Caroline Högel-Starcks förslag.

Utifrån den förda diskussionen ändrade föredraganden sitt förslag enligt följande:

Bildningsutskottet föreslå kommunstyrelsen och vidare fullmäktige att Salpar skola läggs ned i slutet av läsåret 2027–2028 våren 2028. Under läsåren 2026–2028 är eleverna i Salpar skola berättigade till att ansöka om skolplats till närskolorna enligt de föreslagna nya elevupptagningsområdena. Dessa skolor blir då dessa elevers närskolor. Under läsåren 2026–2028 säkerställer utbildningsanordnaren även att resurserna är tillräckliga för ordnande av undervisning enligt läroplanen med en överdimensionerad tidsram i relation till elevantalet i Salpar skola.

Elevantagningen till Salpar skola avslutas i början av läsår 2026–2027 för barn som är födda år 2019 och barn som då börjar i första klass.

I början av läsåret 2028–2029 börjar Salpar skolas elever i deras nya anvisade närskolor, dvs. i Söderkulla skola eller Boxby skola. Eleverna har möjlighet att ansöka om en sekundär skolplats i en annan skola i kommunen.

Förutsättningen för förslaget är att nybyggnaden för Söderkulla skola färdigställs år 2028.

Juha Salo och Tuomas Alaterä understödde föredragandens ändrade förslag.

Utskottet höll förhandlingspaus kl. 20.12-20.32.

Ordföranden konstaterade att det förutom föredragandens ändrade förslag gjorts ett understött motförslag, varvid omröstning var påkallad.

Ordföranden föreslog att de som understöder föredragandens ändrade förslag röstar ”ja” och de som understöder Caroline Högel-Starcks motförslag röstar ”nej”. Förslaget godkändes enhälligt.

Omröstning:

Föredragandens ändrade förslag – 5 röster: Tuomas Alaterä, Satu Pärssinen, Juha Salo, Mari Nikkanen, Tiina-Maria Levamo

Caroline Högel-Starcks motförslag – 4 röster: Mari Berg, Jari Malm, Caroline Högel-Starck, Christoffer Hällfors

Bildningsutskottet godkände föredragandens ändrade förslag med rösterna 5-4.

Påttös / Beslut

Sivistysvaliokunta päätti ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Salpar skolan lakkauttamista lukuvuoden 2027–2028 päätttyessä keväällä 2028. Lukuvuosien 2026-2028 aikana Salpar skolan oppilailla on oikeus hakeutua ehdotettujen uusien oppilaaksiottoalueiden mukaisiin lähikouluihin. Näistä kouluista silloin tulee näiden oppilaiden lähikouluja. Lukuvuosien 2026–2028 aikana opetuksenjärjestäjä varmistaa myös riittävät resurssit opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämiseksi oppilasmäärään nähden ylimitoitettulla tuntikehyksellä Salpar skolassa.

Oppilaaksiotto Salpar skolaan lakkaa lukuvuoden 2026–2027 alusta vuonna 2019 syntyneiden lasten ja silloin 1. luokan aloittavien osalta.

Lukuvuoden 2028–2029 alkaessa Salpar skolan oppilaat aloittavat heille osoitetuissa uusissa lähikouluissa Söderkulla skolassa tai Boxby skolassa. Oppilailla on mahdollisuus anoa toissijaista koulupaikkaa muista kunnan kouluista.

Ehdotuksen edellytyksenä on Söderkulla skolan uudisrakennuksen valmistuminen vuonna 2028.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Caroline Högel-Starck, Jari Malm ja Mari Berg jättivät eriävät mielipiteet päätöksen johdosta.

Bildningsutskottet beslutade föreslå kommunstyrelsen och vidare fullmäktige att Salpar skola läggs ned i slutet av läsåret 2027–2028 våren 2028. Under läsåren 2026–2028 är eleverna i Salpar skola berättigade till att ansöka om skolplats till närskolorna enligt de föreslagna nya elevupptagningsområdena. Dessa skolor blir då dessa elevers närskolor. Under läsåren 2026–2028 säkerställer utbildningsanordnaren även att resurserna är tillräckliga för ordnande av undervisning enligt läroplanen med en överdimensionerad tidsram i relation till elevantalet i Salpar skola.

Elevantagningen till Salpar skola avslutas i början av läsåret 2026–2027 för barn som är födda år 2019 och barn som då börjar i första klass.

I början av läsåret 2028–2029 börjar Salpar skolas elever i deras nya

anvisade närskolor, dvs. i Söderkulla skola eller Boxby skola. Eleverna har möjlighet att ansöka om en sekundär skolplats i en annan skola i kommunen.

Förutsättningen för förslaget är att nybyggnaden för Söderkulla skola färdigställs år 2028.

Paragrafen justerades omedelbart.

Caroline Högel-Starck, Jari Malm och Mari Berg anmälde avvikande mening med anledning av beslutet.

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Palveluverkkosuunnittelu_Servicenätsplanering

Liite Bilaga 2 - Tomivakoulu yhteenveto - sammandrag av fungerande skola

Liite Bilaga 3 - Svenska utbildningssektionen 14.1.2025 § 5, utdrag